

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**ECCLESIASTICAE || DISCIPLINÆ || LIBRI SEX: || DE
CANONICA ET MO- || nastica Disciplina collapsa
restau- || randa, pristinoque nitori || restituenda. ||**

Schulting, Cornelius

Coloniae Agrippinae, 1599

VD16 ZV 14233

5. Illustrata disciplina Ecclesiastica per similitudinem disciplinæ Africanæ
& Carthageniensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63372)

Demosthenes meminit, vt quibus criminibus nulla à legibus indicta esset æstimation, iudices æstimarent, quid reum pati aut pendere oporteret, quibus verbis omnia hæc dicta æstimationum genera comprehenderunt. Magistratus antequam inirent magistratum omnes oportebat vitæ morumque suorum rationem in foro apud iudices reddere, quæ forma iudicij *δοκιμασία* vocabatur, & postquam magistratu abissent, rationem magistratus apud logistas referre, quæ dicebatur *ἐξέτασις*. probat id ex Aschine Sigonius libr. 3. fol. 104. b. 105. quinetiam in prima couicione priuata magistratus omnes in disquisitionem vocarunt eosque, si parum probe se gererent, abrogarunt folio 105. Ex ordine equestri nemo equo mereri potuit, nisi qui antea fuisset excussus, an instructum ornatumque equum haberet, vsq; adeo vt infamia notaretur, qui ad equestrem militiam sine probatione accederet aut equam inter firmatos collocatus ascendere. libr. 4. fol. 140. Sigonius.

CAPVT III.

De Disciplina Africana & Carthagenensi, vnde illustratur Disciplina Ecclesiastica.

Plinius libro 33. Naturalis historię cap. 11. Pariter nata & luxuria & Carthago sublata ita congruentibus fatis, vt liberet amplecti vitia & liceret peccare & dignatione hinc alicui veterum C. Marius post victoriam Cymbricam cantharis potasse Liberi patris exemplo traditur, ille arator

De Disciplina laxa & seuera exemplum Mitronis & Demetrii proponitur apud Terentium in Adelphis.

Erant apud Carthagenenses præfetti seu magistri morum, vt apud Romanos, qui

tor Arxinas & manipularis Imperator. Plinius
 lib. 33. Naturalis historiae initio cap. 11. Carthago
 terrarum æmula ob luxuriam perijt. & libro 31.
 in eod. cap. 11. propter quinque pondo notacum
 à censoribus triumphalem senem fabulosum iã
 videtur. & linea 18. ibidem. Inuenimus Legatos
 Carthaginensium dixisse nullos hominum be-
 nignius inter se viuere, quam Romanos, eodem
 argento cœnotauisse ipsos apud omnes. mox eo-
 dem. cap. 11. libr. 33. de luxuria à fol. 601. libr. 1. &
 seq. Nec multò post argentei Deliacos imitati
 sunt. Quæ omnia expiauit bellum ciuile Sylla-
 num. Erubescant Annales, qui bellum ciuile il-
 lud talibus vitijs imputauere, nostra ætas for-
 tior fuit. Asia primum deuicta luxuriam misit
 in Italiam, eadem Asia domata, multò etiam gra-
 uius afflixit mores. tum cœpit Roma vel etiam
 erudita est, non solum admirari, sed etiam ama-
 re externam opulentiam immenso & Achaicæ
 victoriæ momento ad impellendos mores. & lib.
 33. cap. 12. seq. Heu mores, Fabricij nos pudet.
 Videret hæc Fabricius & stratas argento mulie-
 rum balineas, ita vt vestigio locus non sit cum
 viris balneatium: Fabricius inquam, qui bellico-
 sos Imperatores plus quam pateram & salinum
 ex argento habere verabat. Idem Plinius in Pro-
 æmio libri quadragesimi tertij Quam innocens,
 quam Beata, imò verò & delicata esset vita, si
 nihil aliud quam supra terras, concupisceret,
 breuiter que nisi quod secum est? Parum erat v-
 nam vitæ pestem inuenisse, nisi etiam in precio
 esset auri sanies. Quærebat argentum auaricia:

boni

boni consuluit interim inuenisse minium tuben-
tisque terræ excogitauit vsum. Heu prodigio-
sa ingenia, quot modis auximus precia rerum?
Accessit ars picturæ & aurum argentumque ce-
lando carius fecimus. Didicit homo naturam
prouocare. Auxere & artem vitiorum irrita-
menta. In poculis libidines cœlare libuit, ac
per obscœnitates bibere. Abiecta deinde sunt
hæc, & sordere cœpere, & auri argenti que ni-
mium fuit hoc argumentum opum, hæc vera lu-
xuriæ gloria est existimata, habere quod possit
statim perire totum. Nec hoc satis fuit, turba
gemmarum potamus & smaragdis teximus cali-
ces: ac temulentia causa tenere Indiam iuuat &
aurum iam accessio est. idem Plinius libro trige-
simo tertio, capite primo. Vtinam posset è vita
in totum abdicari aurum, sacra fames vt cele-
berrimi auctores dixere, proscissum cœuicijs ab
optimis quibusque & ad perniciem vitæ reper-
tum, quantum foeliciores æuo, cum res ipsæ inter
se permutabantur, sicuti & Troianis, tempori-
bus factitatum. Multa legum antiquarum o-
lim pecore constabat. Longo certe tempore ne
senatum quidem aureos habuisse, manifestum
est, siquidem his tantum, qui legati ad exterarum,
gentes ituri essent, anuli aurei publicè dabantur,
credo quoniam ita exterorum honoratissimi ha-
bebantur. Nec Iliacis temporibus vlllos fuisse
annulos video. Romæ quidem non fuit aurum
nisi admodum exiguum longo tempore. fre-
quentior vsus annulorum aureorum non ante
Cæcium Flauium Annij filium deprehenditur,
repe-

reperitur, in antiquissimis Annalibus annulos abiectos fuisse à Flauio Tribuno plebis. Annulos quoque depositos à nobilitate in annales relatum est. Inter Cepionem quoque & Drusum ex annulo in auctione vernali inimicitiae coepere, vnde origo socialis belli & exitia rerum. Multis modis hoc, vt cætera omnia, luxuria variauit, gemmas addendo exquisiti fulgoris, censuque opimo digitos onerando, mox & varias effigies coelando, vt alibi ars, alibi materia esset in precio. inde licentiae origo orta, vt seruitia ferrum auro cingant, alia per se mero auro decorant. Denique vt plurimum opum scelera annulis fiunt. Quae fuit illa priscorum vita, qualis innocentia, qualis Disciplina, in qua nihil signabatur. At nunc cibi quoque ac potus annulo vindicantur à rapina. Hoc profecere mancipiorum legiones & in domo turba externa, ac seruorum quoque causa nomenclator adhibendus. Aliter apud antiquos omnem victum in promiscuo habebant, nec vlla domicustodia à domesticis opus erat. Nunc rapiendae comparantur epulae, & pariter, qui rapiant eas & clauis quoque ipsas signasse non est satis, grauatissimo somno aut morientibus annuli detrahuntur, & maior vitae ratio circa hoc instrumentum esse coepit incertum, à quo tempore Annuli distinxerunt alterum ordinem à plebe, vt semel coeperat esse celebres sicuti tunica ab annulis senatum tantum. Plinius lib. 33. ca. 3. Sed in militia in tantum quoque adoleuit hæc luxuria, vt M. Bruti in Philippicis campis epistolae reperiantur frementes fibulas tribunitias ex auro geri. At Hercules

idem

idem tu Brute mulierum pedibus aurum gestari
 tacuisti, cuius sceleris nos coarguimus illum pri-
 mum, qui auro dignitatem per annulos fecit, ho-
 nestius viri aurum pœdagogijs damus. Solent
 Claudij tempore liberti imaginem Principis in
 annulo ex auro gerere, magna criminum occa-
 sione, quæ omnia salutatis exortus Vesparsiani
 Principis aboleuit æqualiter, publicando prin-
 cipem Proximum scelus fecit, qui primus ex au-
 ro denarium signauit. Populus Romanus ne ar-
 gento quidem signato ante Pyrrhum regem de-
 uictum vsus est. A nummo prima est origo auari-
 tiæ excogitata, scœnore quæstiuosa segnitia. hæc
 paulatim exarsit rabie quadam, non iam auari-
 tia sed fames auri, parit habendi cupido homici-
 dia & multa mala. Pudet inuentem tantum no-
 mina ista, quæ subinde noua græco sermone ex-
 cogitantur, expresso argenteis vasis auro, aut in-
 cluso, quibus delicijs vœuentur tam aurea, quam
 aurata, cū sciamus, interdixisse castris suis Spar-
 tacum, ne quis aurum haberet aut argentum.
 Tantò plus animi fuit fugitiuis nostris. Messala
 Orator prodidit Antonium Triumuirum vsum
 aureis in omnibus obscœnis desiderijs, pudendo
 crimine etiam Cleopatrem, Summæ apud exteros
 licentiæ fuerat poculo aureo puluino subdito
 Philippum regem dormire solitum. Et nos ea fe-
 cimus, quæ posteri fabulosa arbitrentur. Laquea-
 ria, quæ nunc & in priuatis domibus auro tegun-
 tur, post Carthaginem euersam primò inaurata
 sunt in Capitolio Censura Mummij. Inde tran-
 sere in cameras, in parietes quoque, qui & iam
 ipsi

ipsi tanquam vasa inaurantur. Plinius lib. 37. cap. 3. vniones, quod capite circumferuntur, gemmæ digitis, in omnibus denique alijs vitijs ostentatio, aut vsus placet, in succinis deliciarum tantum conscientia. Domitius Nero in cæteris vitæ suæ portentis capillos quoque coniugis suæ Popæ in hoc nomen adoptauerat, quodam etiam carmine succina appellando. Et quoniam nullis vitijs desunt preciosa nomina, ex eo tertius quidam hic colos coepit expeti à matronis.

CAPVT VI.

Disciplina Philosophica Ciceroniana accommodata ad similitudinem Ecclesiasticæ reformationis.

COLLEGI ex operibus Ciceronis varias sententias huc pertinentes, ac imprimis ex epistolis. epistola 4. Non prius desinit humanum genus in malis versari, quam aut homines rectè verèque philosophantes Rerumpub. gubernatione adepti fuerint, aut hi, qui gubernant, diuina quadam sorte philosophentur. Homo consulens ægroto, & circa victum intemperato, imprimis hoc suadere debet, vt modum viuendi mutet, & si ægroto in hoc obediat, tum alia illi iam ad medelam conferre.

Ex audacia mala omnibus omnia & radicitus hærent & pullulant, & in posterum producunt fructum ijs qui nascuntur, amarissimum. Audacia omnem Disciplinam perdit & peruertit.

Epistola 8. In Disciplina vt in seruitute & in libertate.